

Tantárgy neve: Munka-, tűz- és egészségvédelem

- Kód: MSB018MNIT
- Szemeszter: ta
- Kreditszám: 3
- Órák száma (ea/gy/lab): 2 ea + 1 lab/hét
- Számonkérés módja: v
- Szak(ok), tagozat: Ipari termék- és formatervező mérnöki BSc, nappali
- Előfeltételek: -
- Oktató tanszék(ek): Környezetmérnök Tanszék
- Tárgyfelelős: dr. Pécz Tibor tudományos főmunkatárs, Dolgosné dr. Kovács Anita egyetemi docens
- Oktató(k): dr. Pécz Tibor tudományos főmunkatárs
- Időpont, helyszín: hétfő 16.45–19.15, A010

Rövid leírás:

A munkavédelem jogi, szervezeti kérdései és fontossága. A munkabiztonság, munkavédelem és tűzvédelem szerepe. A munkavédelem és biztonságtechnika fogalma és feladata. Foglalkozási ártalmak, megbetegedések. Baleset-elhárítás. Egyéni egészségvédelem. Tűzveszélyességi osztályok, tüzek fajtái. Tűzvédelemi előírások. Tűzoltási módszerek, tűzoltó-berendezések. Fontosabb balesetvédelmi és tűzrendészeti szabályok a munkahelyeken. A biztonságos munkavégzés feltételei, a legfontosabb biztonságtechnikai védőeszközök, védőfelszerelések és használatuk elsajátítása. Veszélyes anyagok szállítása, tárolása. Ergonómiai szempontok és előírások. Egyéni védőeszközök. Elsősegélynyújtás. A BLS (újraélesztés) elsajátítása és az ezzel kapcsolatos legfontosabb szabályok, technikák és fogalmak ismerete.

Általános követelmények:

A foglalkozásokon minimum 70%-os részvétel. **Online oktatás esetén:** 2 db ZH teljesítése az aláírás/vizsgajog megszerzéséért + 1 db írásbeli vizsga teljesítése. **Jelenléti oktatás esetén:** 2 db ZH teljesítése az aláírás/vizsgajog megszerzéséért + komplex (szóbeli és gyakorlati) egészségtan vizsga teljesítése.

Cél:

A tárgy alapvetően szemléletformáló, egyben szakmai alapozó tárgy. A hallgató ismereteket szerezzen a munka-, tűz- és egészségvédelmi követelményekről, ismerje meg a különböző munkahelyeken leggyakrabban előforduló veszélyeket, veszélyforrásokat, és tudja elhárítani, mérsékelni azokat. Legyenek ismeretei a munkáltatói és munkavállalói felelősség (jogok és kötelezettségek) kérdéseiről. Ismerje a tűzbiztonság feltételeit, a tűz tulajdonságait, valamint tudja oltani a különböző tűztípusokat. Képes legyen újraélesztést végrehajtani, valamint elsősegélyben részesíteni a rászorulókat.

Módszer:

Előadás MS Teams online felületen/személyesen projektoros kivetítéssel és gyakorlati bemutatókkal. Ezen kívül van lehetőség MS Teams online/személyes konzultációkra az órák után vagy a fogadó időben minden héten a Környezetmérnök Tanszék B007-es iroda ajtaján feltüntetett időpontban.

Irodalom:

- Bellovicz Gyula (2009): Munkavédelem COEDU elektronikus jegyzet, SZE
Bujnóczki Tibor (2003): Munkaeszközök biztonságtechnikája, Oktatási Stúdió, Miskolc
Buzás Attiláné (1996): Munkavédelem, Műszaki Könyvkiadó.
Dienesné K. E. (1999): Munkavédelem. Egyetemi jegyzet. DATE Vider-Plusz Bt. Nyomda.
Debrecen
Dr. Kiss Dénes (1994): Munkavédelem. Budapest, Műegyetemi Kiadó
Dr. Kosári Judit: Munkavédelem (jegyzet)
Gecsey Árpád (2003): Az anyagmozgatás biztonságtechnikája, Oktatási Stúdió, Miskolc
Gecsey Árpád (2003): Zaj- és rezgésvédelem, Oktatási Stúdió, Miskolc
Hadas János: Általános munkavédelem és biztonságtechnika.
Perjési Zsolt (2003): A munkavédelem gyakorlata, Oktatási Stúdió, Miskolc
Perjési Zsolt (2003): Nyomástartó berendezések biztonságtechnikája, Oktatási Stúdió, Miskolc
Solymosi János (2003): A villamosság biztonságtechnikája, Oktatási Stúdió, Miskolc
Ungváry György (szerk.): Munkaegészségtan
Andics László (2004): Elsősegély – közúton, otthon, munkahelyen, közterületen. Sophia Kiadó
Almási Róbert (2004): Az életmentés alapjai. An-In-Ter Kiadó, Powerprint, Kaposvár
Kökény Zoltán (2003): A méhcsípéstől az újraélesztésig – elsősegélynyújtási ismeretek
mindenkinek. Dictum Kiadó, Kaloprint Nyomda Kft. Kalocsa

Követelmények a szorgalmi időszakban:

Az előadásokon és gyakorlatokon való aktív részvétel a hatályos TVSZ szerint, valamint 2 db ZH (munka- és tűzvédelem) külön-külön sikeres megírása (egyenként min. 16 max. 30 pont). Az aláírás/vizsgajog megszerzéséért min. 32 pontot kell elérni a 2 db ZH teljesítésével.

Követelmények a vizsgaidőszakban:

Online oktatás esetén: 1 db írásbeli vizsga (egészségtan) teljesítése (min. 21 max. 40).

Jelenléti oktatás esetén: komplex (szóbeli és gyakorlati) egészségtan vizsga (min. 21 max. 40 pont) teljesítése.

Pótlások:

A ZH-k (munka- és tűzvédelem) külön-külön pótolhatók – összesen 2 alkalommal – egyszer a szorgalmi időszakban, egyszer pedig a vizsgaidőszak első hetében. Az írásbeli (online)/komplex (jelenléti) vizsga (egészségtan) a mindenkor hatályos TVSZ szerint pótolható.

Félévközi ellenőrzések (beszámolók, zárthelyi dolgozatok) számát, témakörét és időpontját, pótlásuk és javításuk lehetőségét:

1. ZH munkavédelem 8. okt. héten, 2. ZH tűzvédelem 14. okt. héten, 1. pót ZH-k a 15. okt. héten, 2. pót ZH-k a vizsgaidőszak első hetében.

Vizsga jellege (szóbeli, írásbeli, vagy mindkettő): *Online oktatás esetén:* írásbeli.
Jelenléti oktatás esetén: szóbeli és gyakorlati.

Érdemjegy kialakítása:

Figyelem! Mindkét teljesítésrész (ZH-k és vizsga) nem lehet minimum pontos! A végleges jegy kialakítása – a két zárthelyi, a vizsga és az órai aktivitás alapján – a következő pontszámhatárok szerint kerül minősítésre:

88–100 pont	jeles (5)	77–87 pont	jó (4)
66–76 pont	közepes (3)	53–65 pont	elégséges (2)
52–32 pont	elégtelen (1)	0–31 pont	aláírás megtagadva (0)

Program (előadás):

1. hét: Bevezetés, tájékoztatás. Munkavédelmi alapfogalmak.
2. hét: Munkavédelem jogi szabályozása. Munkabaleset és foglalkozási megbetegedések ismertetése és kapcsolata.
3. hét: Munkahelyi egészségvédelem. A munkabiztonság és foglalkozás-egészségügy.
4. hét: Foglalkozási megbetegedések, balesetek minősítése, bejelentése, következményei, felelősség kérdései.
5. hét: Kémiai biztonság. Vegyi anyagok tárolása, szállítása. Veszélyes anyagok kezelése.
6. hét: Munkakörnyezet kialakítása (műhelyek, tárolók, képernyős munkahelyek). Szellőzés, fűtés, klíma, zaj, világítás, ergonómia, szociális ellátottság a munkahelyeken. Veszélyjelek, kollektív és egyéni védőeszközök.
7. hét: Égés és robbanás. Tűzvédelmi alapfogalmak, tűzvédelem felépítése, jogi szabályozása.
8. hét: 1. ZH (*munkavédelem*). Tűz elleni védekezés fogalma, tárgya, rendszere.
9. hét: Anyagok, létesítmények tűzveszélyességi osztályba sorolása. Tűzveszélyes tevékenység.
10. hét: *Tavaszi szünet*.
11. hét: Tűzoltási módok, tűzoltó berendezések (típusai, felhasználási területük, felülvizsgálatuk).
12. hét: Gázpalackok kezelése. Tűzvédelemi utasítás, tűzriadó terv.
13. hét: Balesetek megelőzése. Elsősegély-nyújtás fogalmai.
14. hét: 2. ZH (*tűzvédelem*). Újraélesztés (BLS).
15. hét: 1. pót ZH-k (*munka- és tűzvédelem*).

Program (laborgyakorlat):

1. hét: Bevezetés, tájékoztatás. Balesetek.
2. hét: Munka- és foglalkozási balesetek I.
3. hét: Munka- és foglalkozási balesetek II.
4. hét: Munka- és foglalkozási balesetek III.
5. hét: Kémiai balesetek I.
6. hét: Kémiai balesetek II.
7. hét: Tűz okozta balesetek I.
8. hét: 1. ZH
9. hét: Tűz okozta balesetek II.
10. hét: Tűz okozta balesetek III.
11. hét: *Tavaszi szünet*.
12. hét: Újraélesztés (BLS) gyakorlása I.
13. hét: Újraélesztés (BLS) gyakorlása II.
14. hét: 2. ZH
15. hét: 1. pót ZH-k.

A részletes tantárgyprogram változtatásának jogát fenntartjuk!

Pécs, 2021. február 05.

Dolgosné dr. Kovács Anita
egyetemi docens

dr. Pécz Tibor
tudományos főmunkatárs